

Suomusjärven keskustan pohjoisosan - moottoritien – Lahnajärven –osayleiskaava inventointi

= LAHNAJÄRVEN, SUOMUSJÄRVEN JA ISO-RUONAN OSAYLEISKAAVA -ALUEET

Eeva-Kristiina Lahti
2004

Sisällysluettelo

Johdanto	1
Suomusjärven tutkimushistoriaa	2
Sijainti, topografia ja rannansiirtyminen	3
Suomusjärven alueen osayleiskaava-alueet	5
Inventoinnin tulokset Suomusjärven rannan alueella	7
Iso-Ruonan alueen osayleiskaava-alueet	8
Inventoinnin tulokset Iso-Ruonan alueella	10
Lahnajärven alueen osayleiskaava-alueet	10
Inventoinnin tulokset Lahnajärven rannan alueella	13
Yhteenveto koko inventoidusta alueesta	13
Kohdekuvaukset	15
Lietikanmäki	15
Ylhäinen	17
Alhainen 1	19
Alhainen 2	21
Alhainen 3	23
Iso-Ruona N	25
Iso-Ruona Kyyrö	27
Alhon Pelto	29
Dia- ja negatiiviluettelo	31
Valokuvataulut	32

Nöhryst 1000 1.4.2005

Johdanto

Suomusjärven alueella Lahnajärven, Suomusjärven ja Iso-Ruonan alueella osayleiskaavassa esitetyt rakennus-alueet inventoitiin syyskuun lopussa 2004 Suomusjärven kunnan varoilla. Inventoinnin tarkoituksena oli selvittää oliko loma-asutukselle kaavailtavilla tonteilla muinaisjäännöksiä. Lahnajärvi sijaitsee nykyisen Turku-Helsinki-valtatien läheisyydessä, aivan sen pohjoispuolella, kun taas Suomusjärvi ja Iso-Ruona jäävät tien eteläpuolelle.

Inventointi suoritettiin kolmen päivän aikana 27-29.9.2004. Sää oli inventointi-aikana hyvin sateinen mikä hankaloitti työtä, etenkin koska etenkin Suomusjärven pohjoisrannalla inventoitavat alueet sijaitsivat pelloilla. Inventointiin varattuna aikana kaikki kaavaluonnoksessa osoitetut uudet rakennuspaikat saatiin käytyä läpi, osin pintahavainnolla ja osin koekuopituksin. Lisäksi kahdella jo tunnetulla muinaisjäännöksellä Lahnajärven Alhon pelloilla ja Suomusjärven Ylhäisen kohteella pyrittiin tarkentamaan kaavaan merkityn muinaisjäännösalueen rajoja. Alhon pellon rajausta säilynee entisellään, sillä kohteesta ei inventointihetkellä talletettu kivikautisia löytöjä. Suomusjärven pohjoisrannalla rajattua muinaisjäännösalueita inventoitiin sen mukaan miten pellot olivat auki. Tässä inventointikertomuksessa kohteet ja niillä inventoidut alueet on jaettu eri järvien mukaan. Ensin Suomusjärven alue, sitten Iso-Ruonan alue ja lopuksi Lahnajärven alue. Kohdeluettelo karttaliitteineen on raportin lopussa.

Helsingissä 1.4.2005

Eeva-Kristiina Lahti
Eeva-Kristiina Lahti FM

Suomusjärven tutkimushistoriaa

Ensimmäiset tarkastukset Suomusjärven alueella teki A.M. Tallgren vuonna 1906. Hän tarkasti lähinnä irtolöytökohteita, mutta suoritti myös uusien kohteiden etsintää pääasiassa Laperlan, Laidiken ja Rautsuon kylissä. Vuonna 1916 alueella liikkui J. Ailio joka suoritti tarkestusmatkan Laperlan kylään. Näissä varhaisimmissa tutkimuksissa sekä Tallgren että Ailio keskittyivät pääasiassa kivistien asuinpaikkojen topografiseen selvittelyyn. 1923 A. Europaeus (myöhemmin Äyräpää) tarkasti Laperlan kylän alueella irtolöytökohteita. Vuonna 1945 V. Luho suoritti laajahkoa inventointia Suomusjärven alueella. Hän keräsi yhteen tietoja koko kunnan alueelta löytyneistä irtolöydöistä, Luho kävi mm. Ylhäisen tilalla ja toimitti kansallismuseoon irtolöytöjä. Kirkonkylän alueelta on talletettu viisi irtolöytöä. Seuraavana vuonna Luho suoritti koekaivauksia neljällä kohteella Laperlassa: Mustionsuon Päivärinteeseen Riihipellossa, Yli-Jaakkolan Kotopellossa, Ali-Jaakkolan Kotopellossa sekä Kanttorinpellossa. Seuraavana kesänä Luho jatkoi tutkimuksiaan Yli-Jaakkolan Kotopellossa sekä Yli-Jaakkolan Vahanpellossa.

Vuonna 1972 A. Sarvas tarkasti Kitulan kylässä Mikkelin tilan alueella tunnetun kivistien asuinpaikan ympäristöä, mutta ei havainnut alueella mitään muinaisjäännekseen viittaavaa. M. Bergström puolestaan suoritti alueella 1984 rakennustöihin liittyviä koetutkimuksia, mutta niissä ei havaittu mitään muinaisjäännekseen viittaavaa.

1983 K. Katiskoski suoritti koetutkimuksia Laperlan ja Kitulan kylin alueella Turku-Helsinki valtatie molemmiin puolin liittyen tiehankkeisiin. Koekuopituksissa ei kuitenkaan paljastunut mitään muinaisjäänneksiin viittaavaa.

Vuonna 1992 Museoviraston arkeologian osasto suoritti alueella inventointia liittyen VT 1-moottoritien Muurlan-Lahnajärven välisen osuuden vaihtoehtoselvitykseen. Inventoinnissa havaittiin Suomusjärven alueella uusi kohde Laperlan Härmänbölen Viitanmäki S ja tarkastettiin ennestään tunnettu kohde Laperla Hermolanvaha.

1995 Alueella suoritti inventointia E. Raike. Inventointi liittyi Turun Maakuntamuseon inventointiprojektiin. Inventoinnin aikana tarkastettiin Luhon luettelemat kohteet ja selvittämään niiden kunto. Inventoinnissa keskityttiin erityisesti Aneriojärven ympäristöön (Laperlan, Häntälän, Ahtialan, Rautsuon, Hinttalan ja Kitulan kylät). Lahnajärven ja Suomusjärven kirkonkylän alueella inventointi oli vähäistä. Inventoinnin tuloksena kunnan kohteet lisääntyivät 19 39 kohteeseen. Kohteet ovat pääasiassa kivistien asuinpaikkoja ja sijaisevat pelloilla, valtaosa niistä onkin tuhoutunut maanmuokkauksessa. Ajoitukseltaan kohteet ovat pääasiassa Suomusjärven kulttuurin piiriin kuuluvia mesoliittisia kohteita (Raika 1995). Vuonna 2002 Nina Strandberg inventoi alueella. Inventointi liittyi VT-1 muuttamiseen moottoritieksi ja koski vain tielinja-alueetta. Strandbergin löysi inventointi-alueelta seitsemän kohdetta, joista yksi oli asuinpaikka.

Tarkastuskertomukset:

A.M. Tallgren 1906

A. Europaeus 1923

A. Sarvas 1972

Inventointikertomukset:

V. Luho 1945

H-P. Schulz 1992

E.Raika 1995

Strandberg 2002

Kaivaus- ja koekaivauskertomukset:
V. Luho 1946, 1949
K. Katiskoski 1983
M. Bergström 1984

Vuoden 2004 inventoinnin kannalta merkittävät irtolöydöt Suomusjärven alueelta:

Somusjärvi Kirkonkylä:

Kivikausi

KM 4482:1 tasatalta (Alhaisten tilan maalta)

KM 5603:1 kourutalta (Alhaisten tilan Rasilan pelto)

KM 5926 reikäkivi (Ylhäisten rantapello, lähellä sSomusjärven rantaa)

KM 7907:9 hioimen katkelma (Alhaisten tilan järvipello)

Rautakausi

KM 3771:3 rautainen kirves (Alhaisten kylän Konkkiniitty)

Lahnajärvi (Merkitty Raikkeen kartaan 1995 Alhon pellon alueelle) tunnetaan seuraavat irtolöydöt:

TMM 235 poikkikirves (tväryxe) Klemelän tilan pellosta 1858)

KM 3937:1 kiviaseen katkelma Kolhon tilan perunamaasta

Somusjärven sijainti, topografia ja rannansiirtyminen

Somusjärven kunta sijaitsee Varsinais-Suomessa, Länsi-Suomen läänissä, aivan sen ja etelä-Suomen läänin rajalla. Naapurikuntia ovat Kisko, Kiikala sekä Etelä-Suomen puolella Nummi-Pusula, Sammatti ja Karjalohja. Turku-Helsinki valtatie kulkee kunnan läpi.

Somusjärven topografia vaihtelee jyrkkärinteisistä mäkialueista jokilaaksoihin ja savisiin järvenrantoihin. Esihistoriallian kannalta alueen tärkein vesistö lienee Aneriojärvi (46,2 m mpy), joka sijaitsee kunnan keskiosassa. Litorinajärvi-vaiheessa (6000-3500 eKr.) sen kohdalla oli leveä merenlahti, joka ulottui syvälle sisämaahan. Mustionsuon, Vestankorvan ja Tyrynmaan matalikoissa oli pienempiä lahtia. Niiden rannat olivat aikanaa hiekka- ja hiesupohjaisia, mutta nykyään ne ovat sekoittuneet peltoalueilla saveen eikä niitä useimmiten voida enää erottaa (Schulz 1992).

Kunnan keskiosaa halkoo Aneriojoki (Kiskojoki) joka laskee Kiskon puolelle. Sen alue on nykyään tiiviissä viljelyksessä ja kunnan keskiosaa peittävätkin suuret peltoalueet. Peltoja rikkovat paikoitellen pienet metsäsaarekkeet tai kylämäet. Iidässä ja kaakossa kunta rajoittuu monihaaraiseen Enäjärveen. Sen länsirannalla sijaitsevat Laidiken, Taipaleen, Salmen ja Sallitun kylät. Laidiken ja Taipaleen alueelta tunnetaan sekä kivikautisia asuinpaikkoja että kivi- ja rautakautisi airtolöytöjä. Salmen ja sallitun kylistä puolestaan tunnetaan vain kivikautisia kohteita ja irtolöytöjä. Järvi on melko karu, mutta sen monet lahdet ovat otollisia muinaisjäännösalueita. Alueen maaperä on selvästi hiekkaisempaa kuin esimerkiksi Aneriojärven rannalla. Kunnan itäosaa rikkovat pienet järvet kuten Lahnajärvi ja Somusjärvi

Rannansiirtyminen Somusjärven alueella

Itämeren vaihe	Ikä	Korkeus m mpy
Baltian jääjärvi III, alku	10 300 BP	145-147
Yoldiameri I, alku	10 200 BP	115-120
Ancylusjärvi I, alku	9500 BP	75-80
Litorinameri I, alku	7000 BP	44-48

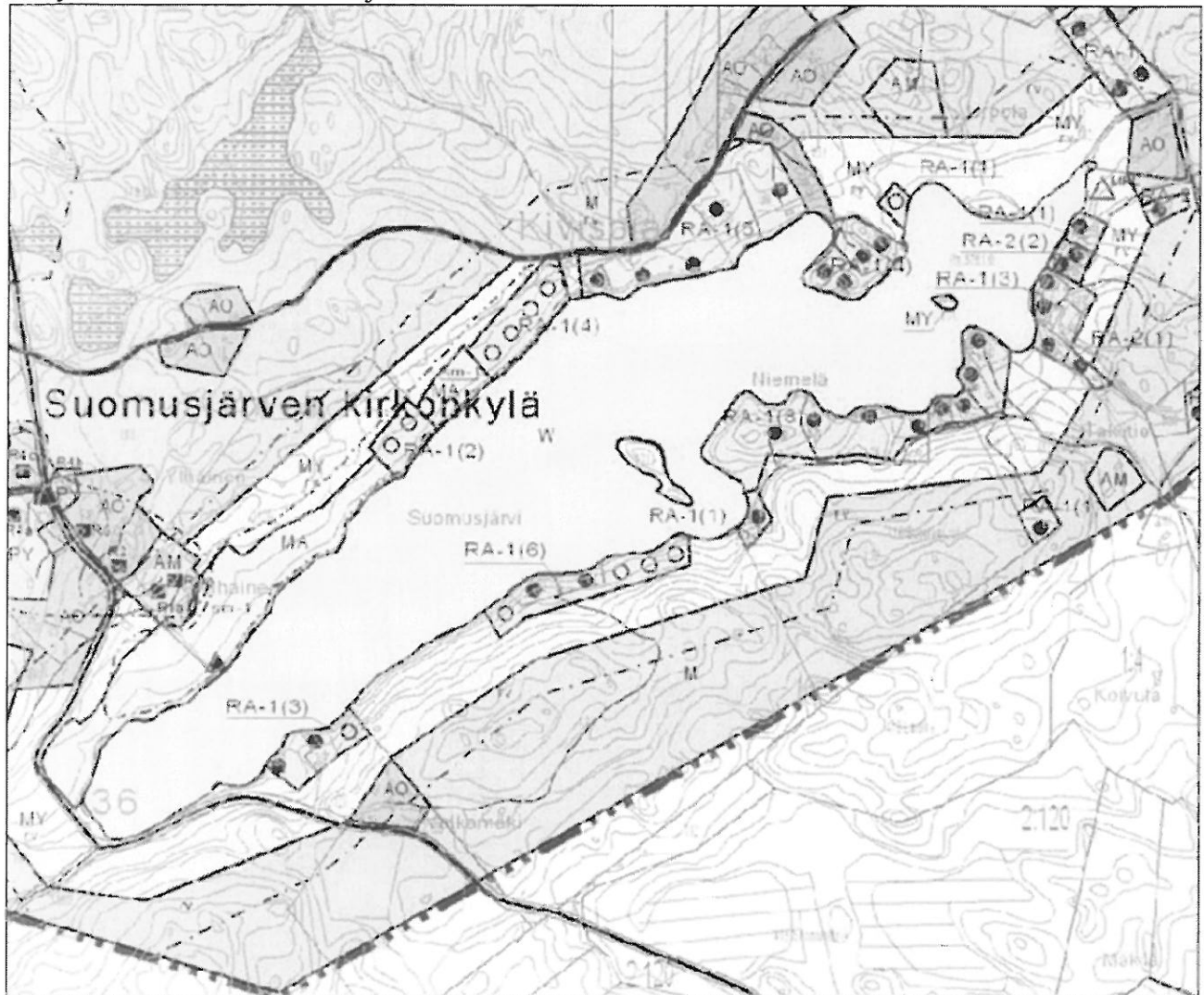
(Niemelä 1994 (toim.): Somusjärven kartta-alueen maaperä)

Suomenselän osayleiskaava-alueet. Suomenselän, Iso-Ruonan ja Lahenjärven sijainti (1: 200000).

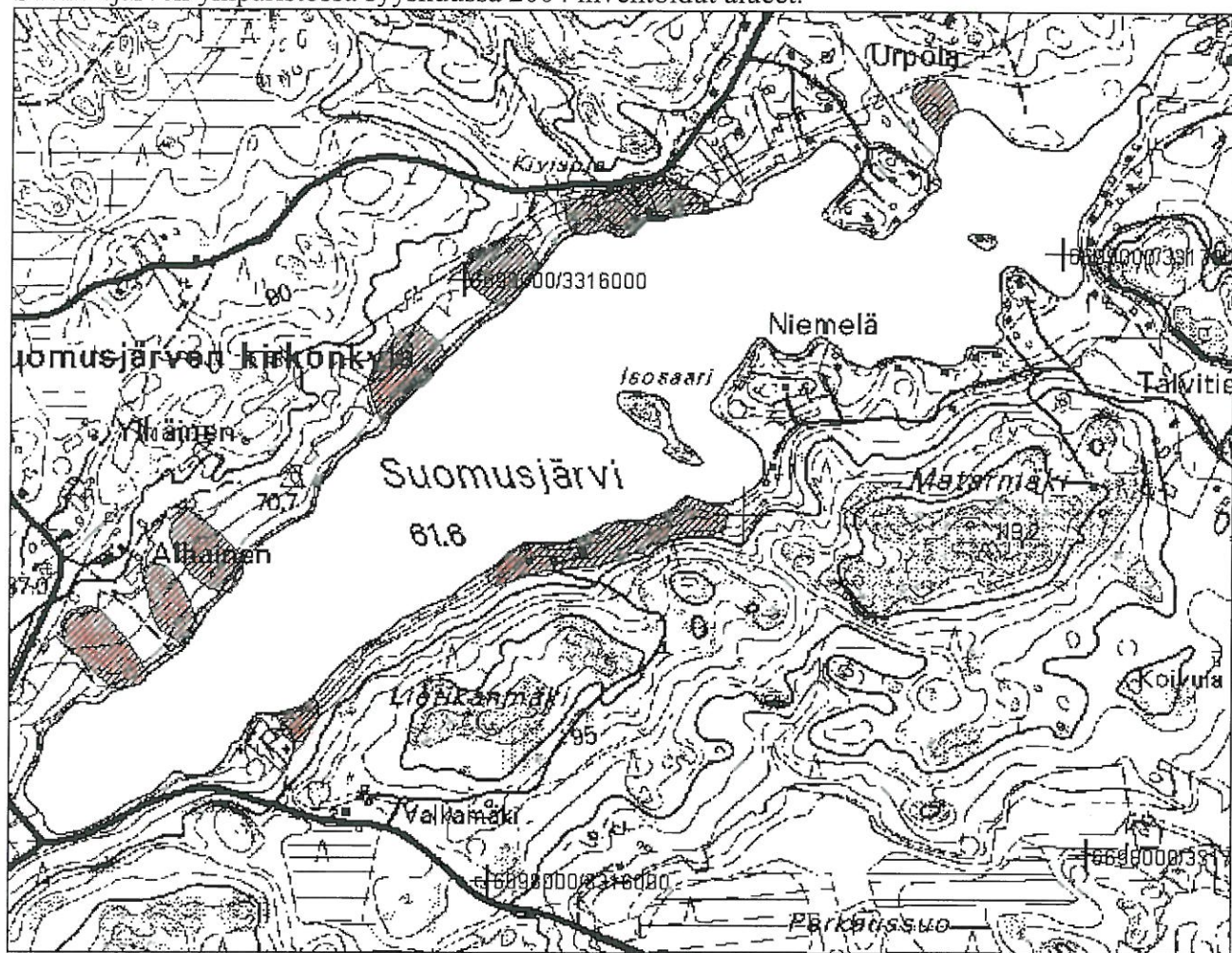
Suomusjärven alueen osayleiskaava-alueet

Osayleiskaava-alueet Suomusjärven ranta-alueella.

Lähde Maa ja vesi Oy

Suomusjärven ympäristössä syyskuussa 2004 inventoidut alueet.

Ote peruskartasta 2023 08 Lahnajärvi (1:20 000).

Inventoinnin tulokset Suomensjärven rannan alueella

Suomensjärven rannalla inventoitavat alueet sijaitsivat sekä järven pohjoisrannalla kolmessa erillisessä kohteessa, sekä kahdella alueella järven etelärannalla. Järven pohjoisranta on topografialtaan otollista seutua kivilautiselle asutukselle, sillä sen loivat terassit laskevat tasaisesti kohti järveä. Alueella maaperä on savea ja rinteet ovatkin nykyään peltoviljelyksessä. Järven eteläranta on myös melko savista, mutta sen rannat ovat jyrkkiä ja melko sopimattomia asutukselle.

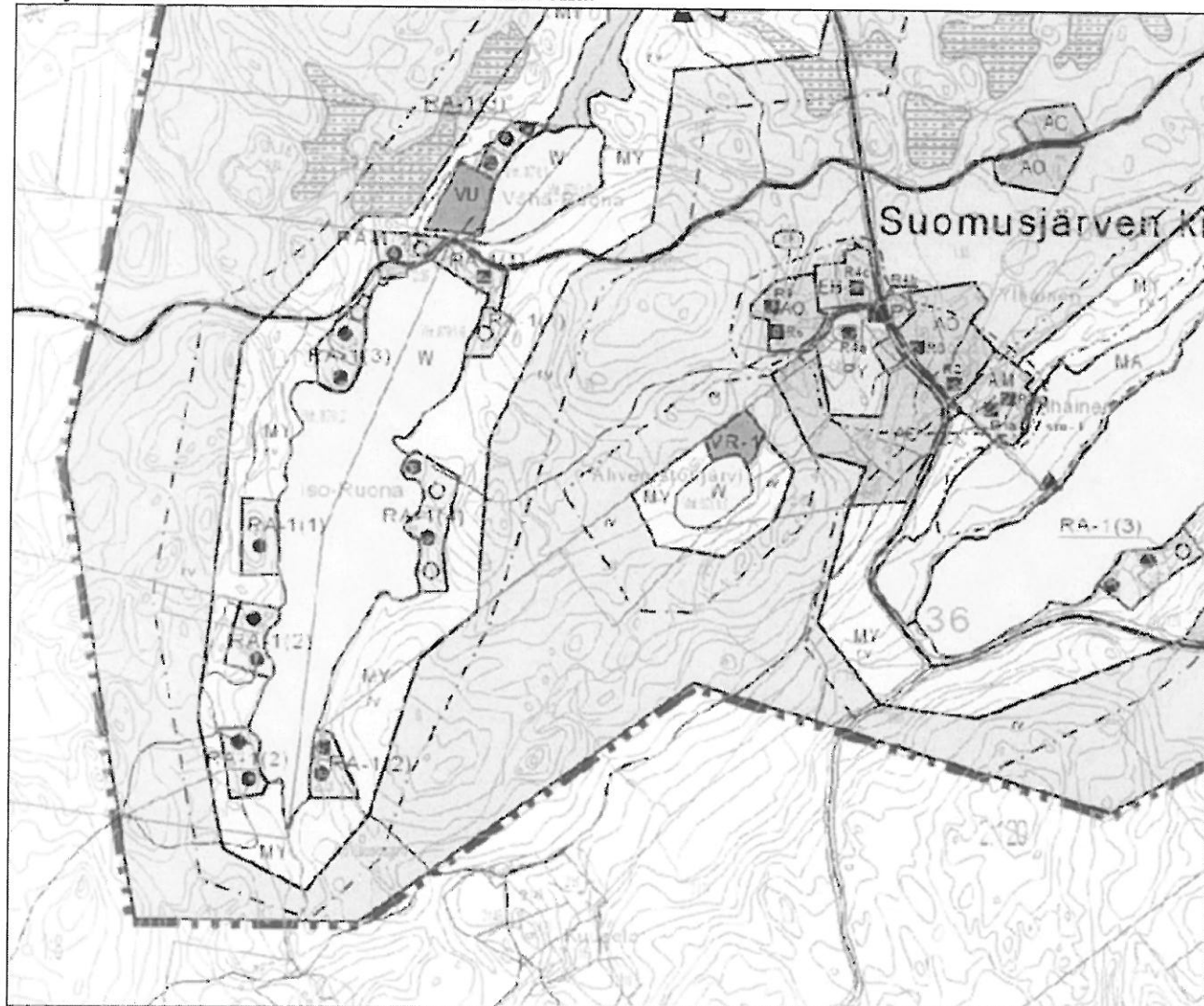
Järven eteläpuolelta havaittiin kaava-alueella, kohteessa Lietikanmäki kolme kuopannetta. Järven pohjoisrannalla pelto-alueita käytiin läpi siltä osin kun ne oli kynnetyt. Järven pohjoisrannalta, yhdeltä kaava-alueelta Alhainen 2 ja sen pohjoispuolelta paikallistettiin kivilautisia asuinpaikkalöytöjä kohteesta Alhainen 3. Lisäksi pyrittiin selvittämään järven pohjoisrannalle kaavassa merkityn muinaisjäännöskohteen Ylhäinen tarkempaa rajausta, rajatulta alueelta havaittiin kivilautisia asuinpaikkalöytöjä kahdesta kohteesta Ylhäinen ja Alhainen 1.

Suomensjärven rannan alueella inventoinnissa havaitut kohteet

1. Lietikanmäki
2. Ylhäinen
3. Alhainen1
4. Alhainen 2
5. Alhainen 3

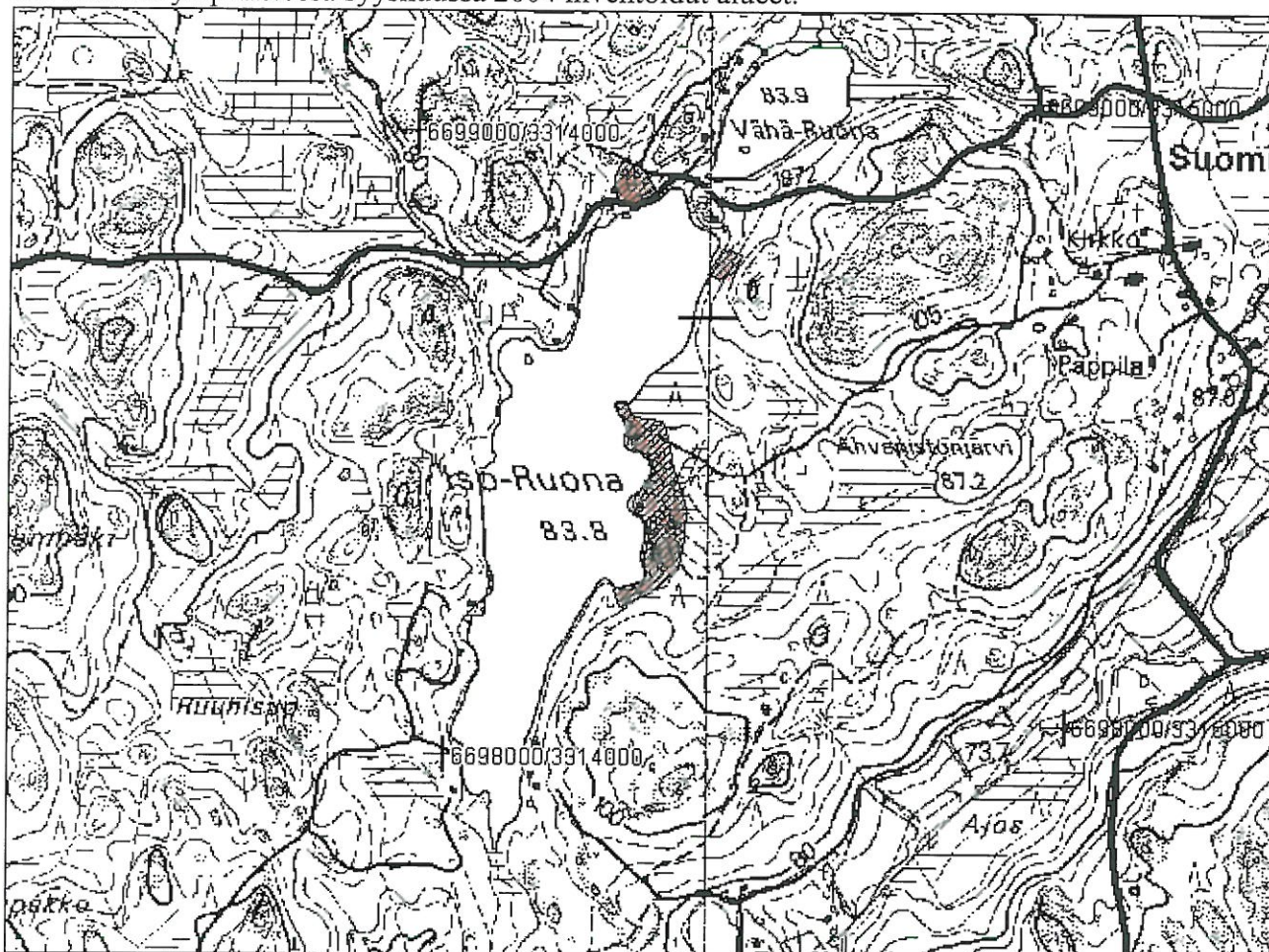
Iso-Ruonan alueen osayleiskaava-alueet

Osayleiskaava-alueet Iso-Ruonan ranta-alueella.

Lähde Maa ja vesi Oy

Iso-Ruonan ympäristössä syyskuussa 2004 inventoidut alueet.

Ote peruskartasta 2023 05 Suomusjärvi (1:20 000).

Inventoinnin tulokset Iso-Ruonan alueella

Iso-Ruonan alueelta tarkastettiin kolme kaava-aluetta joista kolme sijaitsi aivan järven pohjoispohjukassa. Lisäksi järven itärannalta tarkastettiin yksi kaava-alue. Inventoitavat alueet olivat topografialtaan melko sopimattomia kivikautiselle asutukselle, sillä ne olivat pääasiassa topografialtaan melko jyrkkiä.

Järven pohjoispohjukasta, kallioisesta rinteestä löytyi muutamia röykkiöitä (Iso-Ruona N). Muilta kaava-alueilta ei havaittu mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa mutta kaava-alueen vieressä , erään kesämökin pihasta paikallistettiin rannan tuntumasta kivikautinen asuinpaikka Iso-Ruona Kyyrö.

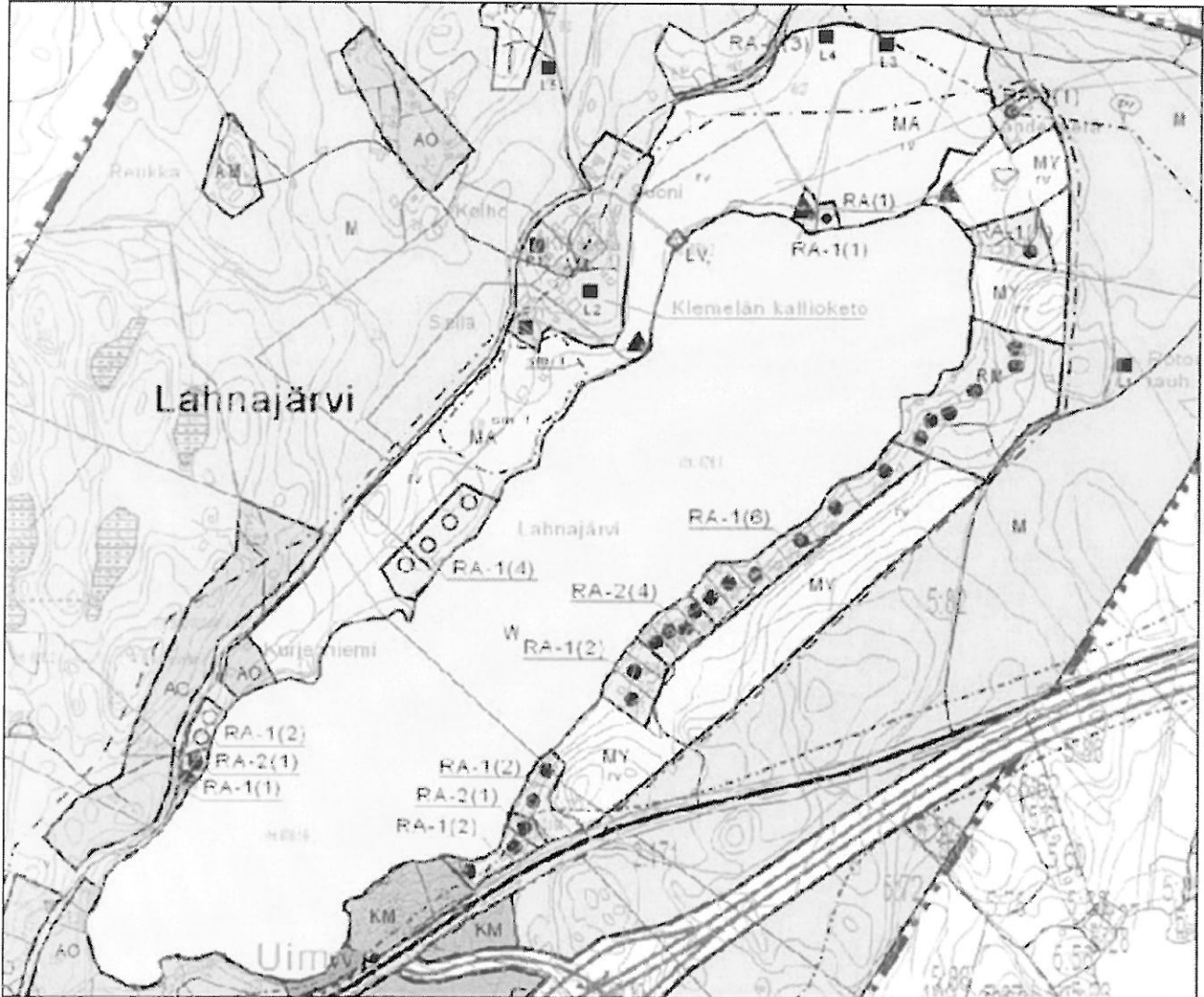
Iso-Ruonan rannan alueella inventoinnissa havaitut kohteet (luettelo jatkuu Suomensjärven ranta-alueen numeroinnista)

6. Iso-Ruona N

7. Iso-Ruona Kyyrö

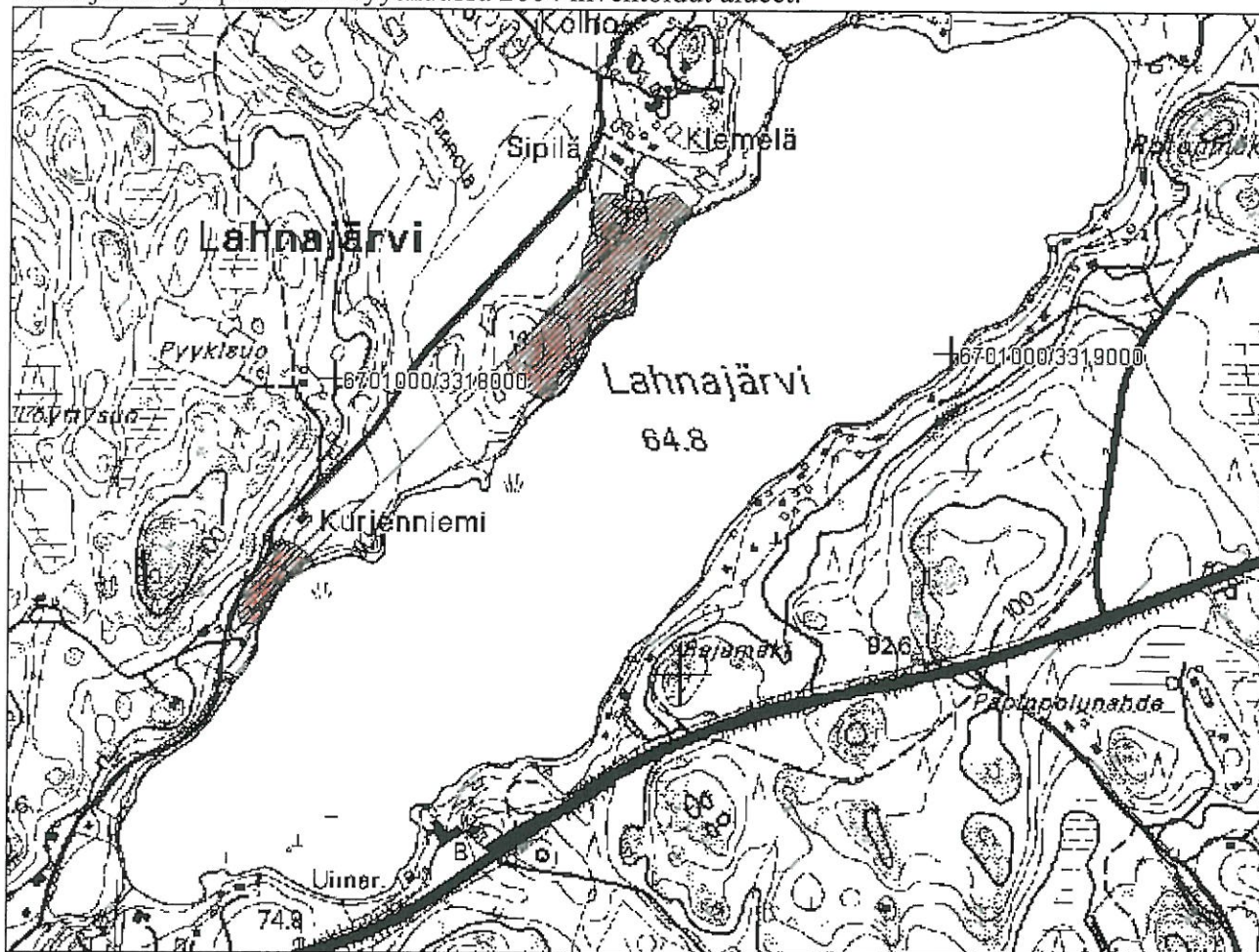
Lahnajärven alueen osayleiskaava-alueet

Osayleiskaava-alueet Lahnajärven ranta-alueella.

Lähde Maa ja vesi Oy

Lahnajärven ympäristössä syyskuussa 2004 inventoidut alueet.

Ote peruskartasta 2023 08 Lahnajärvi (1:20 000).

Inventoinnin tulokset Lahnajärven alueella

Lahnajärven rannalla inventoitavat alueet sijaitsivat Lahnajärven pohjoisrannalla kahdella alueella, molemmiin puolin Lahnajärveen pistävää Kurjenniemeä. Lisäksi alueella oli tarkoitus rajata tarkemmin jo ennalta tunnettu Alhon pelto-niminen kivikautinen asuinpaikka. Lahnajärven Pohjoisrannan alueella terassit viettävät koilliseen. Tarkistetulla kaava-alueella terassit ovat kuitenkin sangen jyrkät, eivätkä siksi ehkä ole houkutelleet asutusta. Järven pohjoisranta on nykyään laajalti peltona. Kaava-alueilta ei havaittu mitään esihistorialliseksi luokiteltavaa, mutta Kurjenniemen pohjois-puolella sijaitsevalta kaava-alueelta havaittiin historiallisen ajan esineistöä kohteesta Kurjenniemi. Ennalta tunnetun Alhon pelto-nimiseltä kohteelta ei myöskään tässä inventoinnissa havaittu mitään kivikauteen viittaavaa, sen sijaan alueelta löytyi joitakin historiallisen ajan löytöjä. Historiallisen ajan löytöjä ei otettu talteen.

Lahnajärven rannan alueella inventoinnissa havaitut kohteet (luettelo jatkuu Suomensjärven ja Iso-Ruonan ranta-alueen numeroinnista)

8. Alhon pelto

Yhteenvedo koko inventointialueesta

Suomensjärven alueella Lahnajärven, Suomensjärven ja Iso-Ruonan alueella vireillä olevat ranta-aluekaava-alueet inventoitiin syyskuun lopussa 2004. Inventoinnin tarkoituksena oli selvittää oliko loma-asutukselle kaavailtavilla tonteilla muinaisjäännöksiä. Lahnajärvi sijaitsee nykyisen Turku-Helsinki-valtatien läheisyydessä, aivan sen pohjoispuolella, kun taas Suomensjärvi ja Iso-Ruona jäävät tien eteläpuolelle.

Suomensjärven rannalla inventoitavat alueet sijaitsivat sekä järven pohjoisrannalla kolmessa erillisessä kohteessa, sekä kahdella alueella järven etelärannalla. Tämän lisäksi pyrittiin selvittämään järven pohjoisrannalle kaavassa merkityn muinaisjäännöskohteen Ylhäinen tarkempaa rajausta. Järven eteläpuolelta löytyi kaava-alueelta kohteesta Lietikanmäki kolme kuopannetta. Järven pohjoisrannalla pelto-alueita käytiin läpi siltä osin kun ne olivat auki. Järven pohjoisrannalta, yhdeltä kaava-alueelta Alhainen 2 ja sen pohjoispuolelta paikallistettiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä jonka lisäksi kaavaan muinaisjäännös alueeksi rajatulta alueelta havaittiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä kahdesta kohteesta.

Iso-Ruonan alueelta tarkastettiin kolme kaava-aluetta joista kolme sijaitsi aivan järven pohjoispohjukassa. Lisäksi järven itärannalta tarkastettiin yksi kaava-alue. Järven pohjoispohjukasta löytyi yksi röykkiökohde Iso-Ruona N jonka lisäksi erään kesämökin pihasta paikallistettiin kesämökin rannasta kivikautinen asuinpaikka Iso-Ruona Kyyrö.

Lahnajärven rannalla inventoitavat alueet sijaitsivat Lahnajärven pohjoisrannalla kahdella alueella, molemmiin puolin Lahnajärveen pistävää Kurjenniemeä. Lisäksi alueella oli tarkoitus rajata tarkemmin jo ennalta tunnettu Alhon pelto-niminen kivikautinen asuinpaikka. Kaava-alueilta ei havaittu mitään esihistorialliseksi luokiteltavaa, mutta kurjenniemen pohjoiselta puolella sijaitsevalta kaava-alueelta havaittiin historiallisen ajan esineistöä. Ennalta tunnetun Alhon pelto-nimiseltä kohteelta ei myöskään tässä inventoinnissa havaittu mitään kivikauteen viittaavaa, sen sijaan alueelta löytyi joitakin historiallisen ajan löytöjä. Historiallisen ajan löytöjä ei otettu talteen.

Asemakaava-alueille sijoittuvat Lahnajärven Alhon pellon kohteen laajuus on syytä säilyttää asemakaavassa entisellään. Tämän lisäksi Suomensjärven pohjoisrannalla kohde Alhainen 2 sijoittuu

kaava-alueelle joka on syytä siirtää tai tutkia ennen rakentamisen aloittamista. Järven etelärannalla kaava-alueella, kohteessa Lietikanmäki olevat kuopanteet tuskin ovat esteenä rakentamiselle Iso-Ruonan pohjoisrannalla, kaava-alueella, kohteessa Iso-Ruona N havaittiin maansekaisia röykkiöitä ja näin ollen rakennuspaikka on ristiiridassa muinaisjäännösten suojelun kanssa.

1. Suomensjärvi Lietikanmäki

1000 00 3657

Perustiedot

Muinaisjäänköyppi: Pyyntikohde

Ajoitus: Kivikausi/historiallinen aika

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 3

Peruskartta: 2023 08 Kiikala

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698613, i=3316360, z=62,5-65m mpy

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Sijainti: Suomensjärven kirkolta 1,2 km järven yli itään

Omistajatiedot: Esa Heikki Äyräs, Karjalohjantie 178, 25410 Suomensjärvi

Esa Uolevi Äyräs, Meijeritie 18 a as 9, 25410 Suomensjärvi

Rekisterikylä: Suomensjärvi

Tilat: 776-416-1-31 Untola

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

Löydöt:-

Karttaotteet

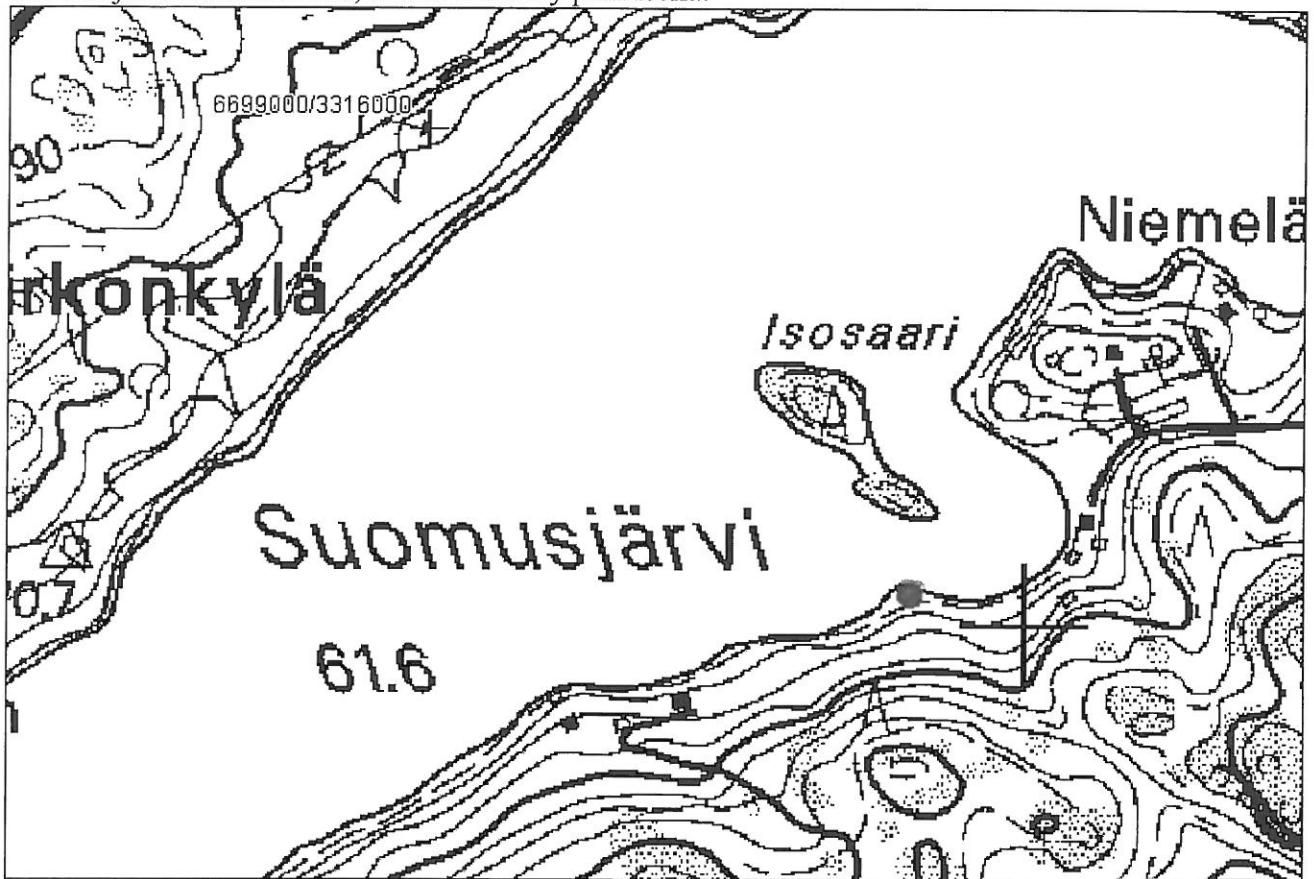
Kuvat: MV 135673, Dia 55267

Kohteen sijainti ja kuvaus

Kohde sijaitsee Suomensjärven etelärannalla aivan Isosaari-nimisen saaren vastapäätä, pohjoiseen viettävän rantatörmän päällä, noin 300 metrin päässä itään lähimmän mökkitien päästä. Maasto on melko jyrkkää aivan kohteen eteläpuolella kohoaa Lietikanmäen ja Matarmäen välissä oleva kallioseinä. Alue on kaavoitettu vapaa-ajan asutukselle.

Alue on kuusimetsää jonka pintakasvillisuus on sammaletta. Alueen maaperä on hiekkaa. Rantatörmän päällä on kolmion muodossa noin 1 metrin etäisyydeltä toisistaan kolme epämääräistä painannetta. Muotonsa puolesta ne saattaisivat olla pyyntikuoppia mutta niiden ryhmittely antaa vaikutelman muusta funktiosta. Kuopissa ei ole minkäänlaisia valleja ja silmämääräisesti tarkasteltuna ne vaikuttavat vanhoilta. Pintahavaintojen perusteella niiden tarkempi ajoittaminen on mahdotonta. Alueelle tehtiin koepistoja mutta niissä ei paljastunut mitään ihmistoimintaan viittaavaa. Kohde on syytä rauhoittaa joten se on huomioitava kaavoituksessa.

Suomusjärvi Lietikanmäki, kohde merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnajärvi (1:20 000)

2. Suomensjärvi Ylhäinen

Perustiedot

Muinaisjäänkötyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202308 Kiikala *Suomensjärvi*

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698445, i=3315320, z=70m mpy

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Pinta-ala: n 25 m²

Sijainti: Suomensjärven kirkolta linnuntietä n. 340 m kaakkoon

Omistajatiedot: Esa Heikki Äyräs, Karjalohjantie 178, 25410 Suomensjärvi

Esa Uolevi Äyräs, Meijeritie 18 a as 9, 25410 Suomensjärvi

Rekisterikylä: Suomensjärvi

Tilat: 776-416-1-83 Ylhäinen

Inventoinnit: Ville Luho 1945, Eeva Raike 1994, Eeva-Kristiina Lahti 2004

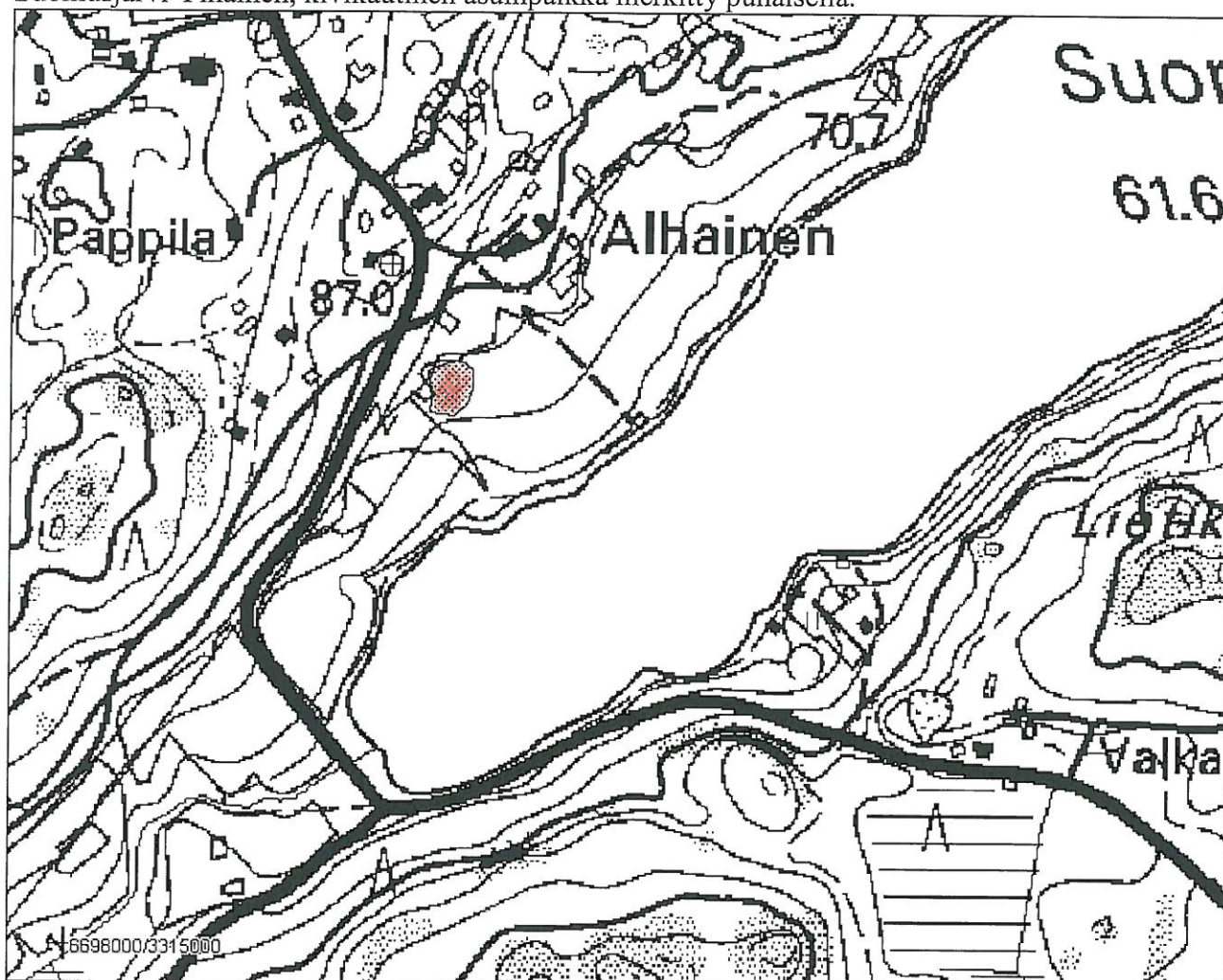
Löydöt: 35012 *, vrt. aiemmat löydöt km 5926 (s. 7)*

Karttaotteet

Kuvat: MV 135674, Dia 55268

Kohde sijaitsee Suomensjärven pohjoisrannalla noin 70 metriä järven länsiosaa kiertävästä tiestä itään. Alue on peltoa ja sitä rajaa pohjoisessa sekametsä joka rajoittuu tilan piha-alueeseen. Alueen maaperä on savea. Pelto sijaitsee tilan alueella olevasta viljavarastosta n. 65 metriä eteläkaakkoon. Asuinpaikka sijaitsee 70 metrin korkeuskäyrän päällä sijaitsevalla terassilla. Pellolta poimittiin kvartsi-iskoksia suppealta alueelta. Havaitut pintalöydöt sijaitsevat hyvin otollisella paikalla kivikautiselle asutukselle ja sen vuoksi kohde on syytä rauhoittaa.

Suomusjärvi Ylhäinen, kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnajärvi (1:20 000)

3. Suomensjärvi Alhainen 1

1000 10 0653

Perustiedot

Muinaisjäännötyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202308 Kiikala *Suomensjärvi*

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698554-6698520/6698612-6698612, i=3315465-3315497/3315495-3315470, z=65-70m mpy

Koordinaattien selite: Äärikoordinaatit

Maastomerkintä: Ei

Sijainti: Suomensjärven kirkolta linnuntietä n. 175 m kaakkoon.

Omistajatiedot: Jouko Kullervo Rantalaiho, Kielotie 12, 25410 Suomensjärvi

Jukka Kalervo Rantalaiho, Karjalohjantie 184, 25410 Suomensjärvi

Rekisterikylä: Suomensjärvi

Tilat: 776-416-2-120 Alhainen

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

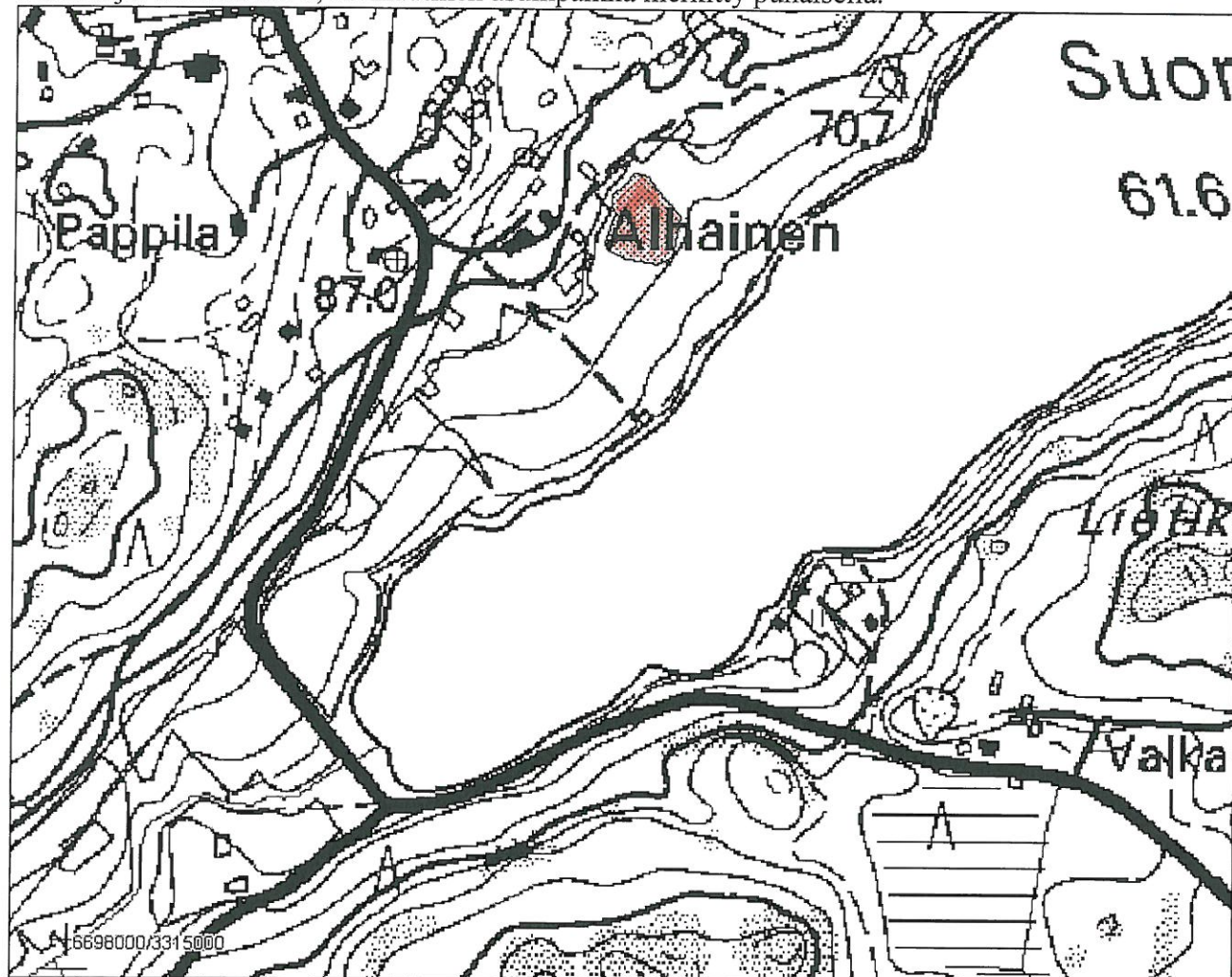
Löydöt: 35013, *Alueen löydöt (Kas 4482:1, 5600:1, 7907:1) ks. S. 3*

Karttaotteet

Kuvat: MV 135674, Dia 55268

Kohde sijaitsee Suomensjärven pohjoisrannalla, Alhaisten tilan kaakkoispuolella, aivan metsäsaarekkeen reunassa olevalla pellolla. Peltä viettää loivasti kaakkoon järven suuntaan. Alueen maaperä on savea. Paikalta löytyi pintapöiminnassa kvartsi-iskoksia sekä liitupiipun katkelma, jota ei otettu talteen. Asuinpaikka näyttää sijoittuvan molemmille terasseille (65-70m mpy). Ottaen huomioon topografian ja ympäröivät havainnot, alueella on todennäköisesti useampi kivikautinen asuinpaikka. Kohde on syytä rauhoittaa.

Suomusjärvi Alhainen 1, kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnajärvi (1:20 000)

4. Suomusjärvi Alhainen 2

1000 00 7654

Perustiedot

Muinaisjäännötyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202308 Kiikala *Suomusjärvi*

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698847, i=3315859, z=65-70m mpy

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Pinta-ala: n 50 m²

Sijainti: Suomusjärven kirkolta linnuntietä n. 820 m koilliseen

Omistajatiedot: Jouko Kullervo Rantalaiho, Kielotie 12, 25410 Suomusjärvi

Jukka Kalervo Rantalaiho, Karjalohjantie 184, 25410 Suomusjärvi

Rekisterikylä: Suomusjärvi

Tilat: 776-416-2-120 Alhainen

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

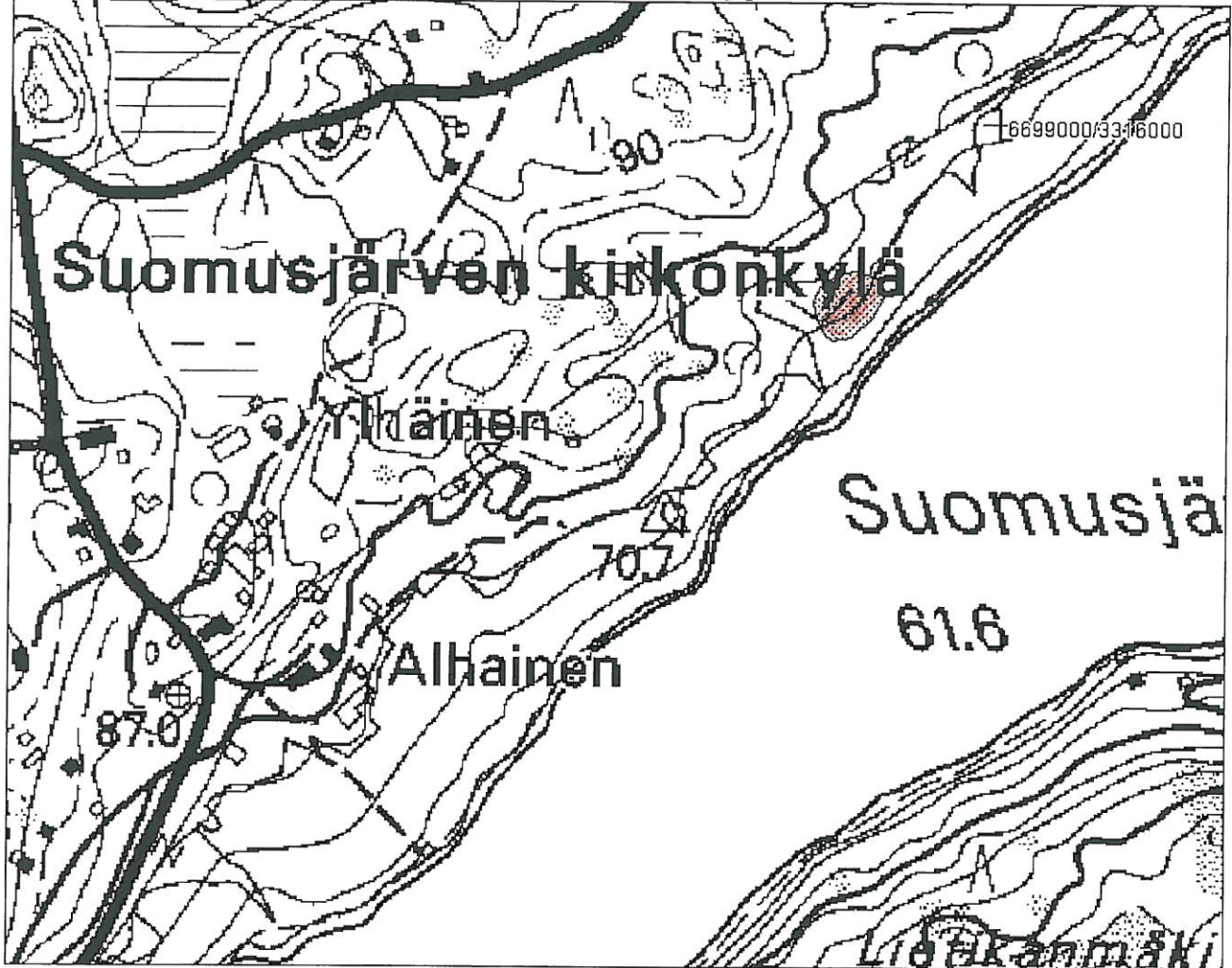
Löydöt: 35014

Karttaotteet

Kuvat: MV 135675, Dia 55269

Kohde sijaitsee Suomusjärven pohjoisrannalla noin 350 metriä etelään Suomusjärveltä Lahnajärvelle kulkevasta tiestä. Alue on peltoa ja sitä rajoittaa pohjoisessa edellä mainitun tien ja pellon välissä oleva sekametsävyöhyke. Alueen maasto viettää kaakkoon kohti järveä. Pellon yläosassa on koillis-lounainen linjalla n. 5x10 m linjalla hiekkaisempaa maa-ainesta josta poimittiin kvartsi-iskoksia, mahdollinen ydin sekä lasikuonaa, jota ei otettu talteen. Muutoin maaperä on savea. Pohjoisosassa pelto jatkuu kapeana kaistaleena metsään, josta löytyi yksi kvartsi-iskos. Alueelle tehtiin neljä koepistoa, mutta niissä ei havaittu mitään merkkejä kulttuurimaasta. Alueella sijaitsee todennäköisesti kivikautinen asuinpaikka ja se on syytä rauhoittaa.

Suomusjärvi Alhainen 2, kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnajärvi (1:20 000)

5. Suomensjärvi Alhainen 3

1000 00 3655

Perustiedot

Muinaisjäänköntyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202308 Kiikala

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698994, i=3316037, z=65-70m mpy

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Pinta-ala: n 25 m²

Sijainti: Suomensjärven kirkolta linnuntietä n. 960 m koilliseen

Omistajatiedot: Esa Heikki Äyräs, Karjalohjantie 178, 25410 Suomensjärvi

Esa Uolevi Äyräs, Meijeritie 18 a as 9, 25410 Suomensjärvi

Rekisterikylä: Suomensjärvi

Tilat: 776-416-1-83

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

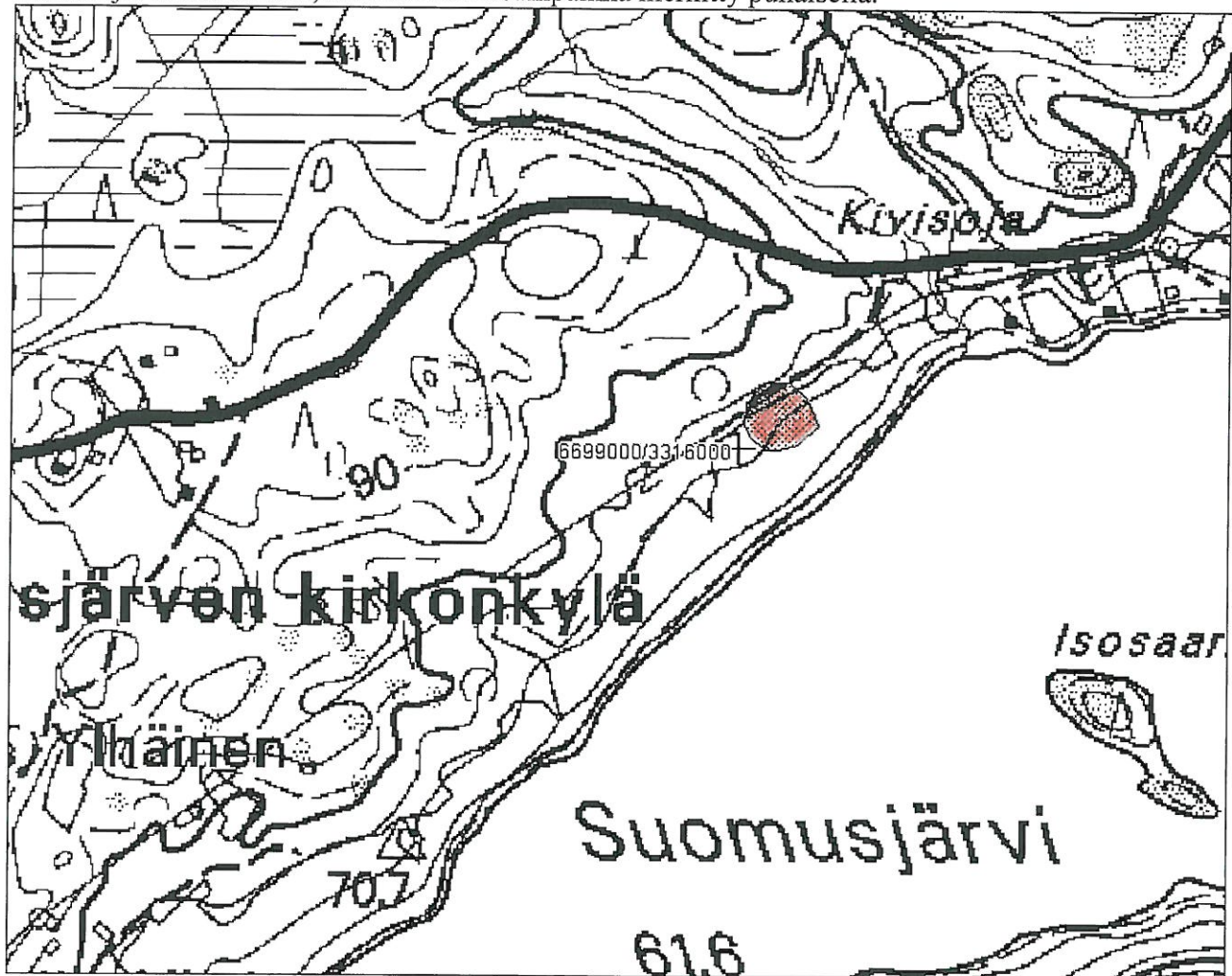
Löydöt: 35015

Karttaotteet

Kuvat: MV 135676, Dia 55270

Kohde sijaitsee Suomensjärven pohjoisrannalla Isosaaresta luoteeseen. Alue on peltoa jonka pohjoispuolella, pellon ja Lahnajärvelle vievän tien välissä on sekametsää. Koko järven pohjoisranta on topografialtaan otollista asuinpaikka-aluetta sillä terassit ovat loivia ja laskevat kaakkoon järveä kohti. Alueen maaperä on savea. Paikalta löytyi pintapoiminnassa noin 4 metrin säteellä GPS-lukemasta yksi selkeä kvartsi-iskos ja useita epämääräisiä kvartseja. Löytöalueelle tehtiin kolme koekuoppaa mutta niistä ei tullut esille mitään ihmistoimintaan viittaavia havaintoja. Ottaen huomioon alueen otollisuuden muinaiselle asutukselle ja lähistön löytökohteet on siinä sijainnut kivikautinen asuinpaikka ja se on syytä rauhoittaa.

Suomusjärvi Alhainen 3, kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnaisten kirkonkylä (1:20 000)

6. Suomensjärvi Iso-Ruona N

1000 00 5656

Perustiedot

Muinaisjäännötyyppi: Röykkiökohde

Ajoitus: Rautakausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: ?

Peruskartta: 202305 Suomensjärvi Kiikala *Lagerlöf*

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698880, i=3314343, z=85-90m mpy

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Sijainti: Suomensjärven kirkolta linnuntietä n. 750 m kaakkoon

Omistajatiedot: Riitta Tiina Mari Lehtinen, Koskelantie 15 A 6, 00610 Helsinki

Risto Matti Eljas Lehtinen, Käpyläntie 37, 00600 Helsinki

Rekisterikylä: Rautsuo

Tilat: 776-413-2-25 Pompus

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

Löydöt:-

Karttaotteet

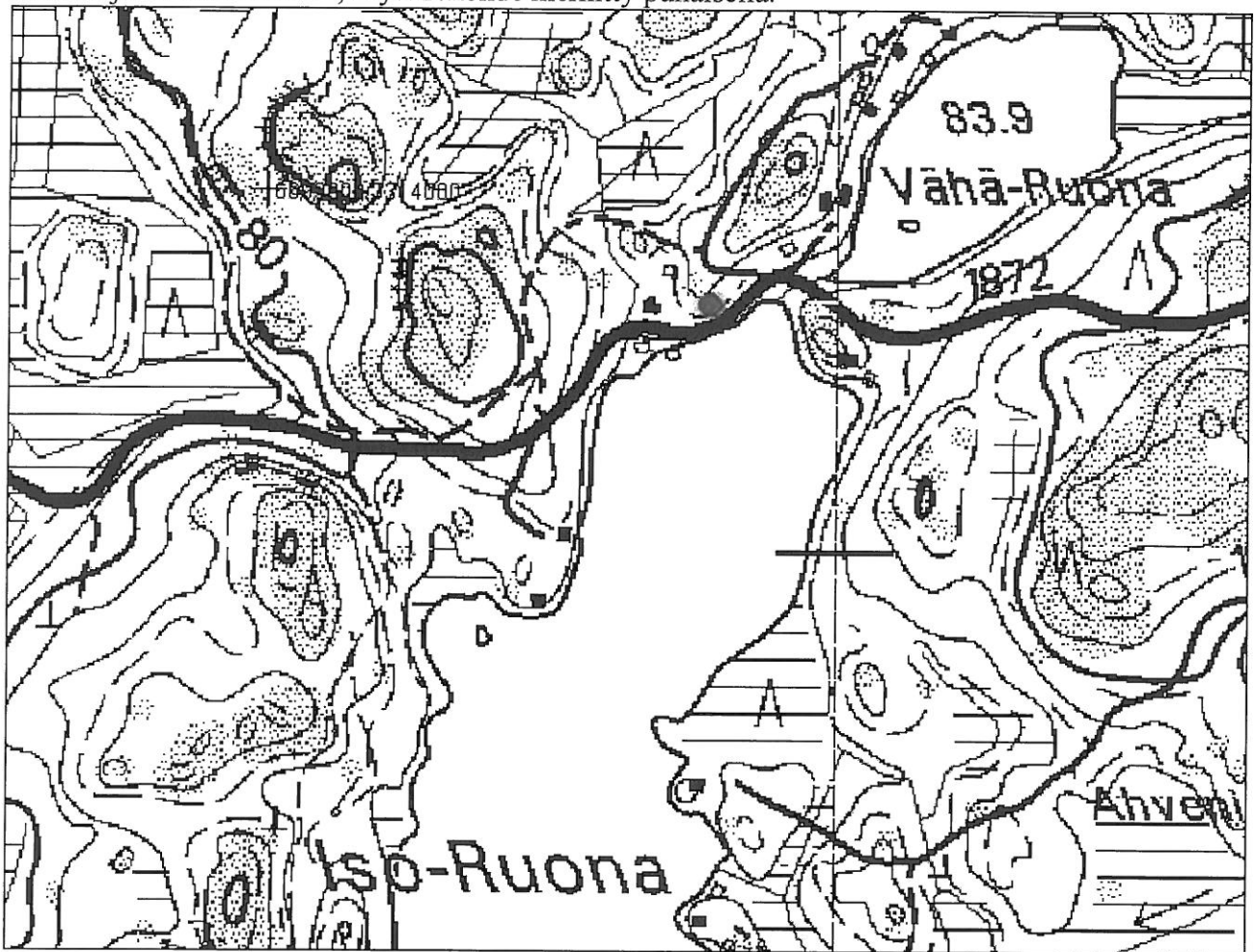
Kuvat: MV 135677-135678, Dia 55271-55272

Kohteen sijainti ja kuvaus

Kohde sijaitsee Iso-Ruona nimisen järven pohjoispäässä aivan Suomensjärven kirkonkylältä Ahtialaan vievän tien tuntumassa sen pohjoispuolella. Röykkiökohteen itäpuolella on loma-asunto ja sen koillispuolella on kallioinen mäki. Alue on kaavoitettu loma-asutukselle.

Alueella kasvaa sekametsää ja aluskasvillisuus on sammaletta, maaperä on hiekkaa. Rinne nousee koilliseen verrattain jyrkästi ja siinä on useampi maansekainen suurehkoista kivistä koostuva röykkiö. Niistä ainakin yksi on selvästi ladottu. Muut röykkiöt ovat muodoltaan epämääräisiä ja suurelta osin turpeen peitossa. Paikalla on useampi suuri maakivi joiden ympärillä tuntuu kiveystä. Röykkiöiden päällä kasvaa katajaa. Yhtä röykkiötä on selvästi pengottu. Alueelle tehtiin koekuoppia joissa paljastui tiuhaa kiveystä ja tummaa maata, mutta ei mitään sellaista mikä olisi varmistanut rakenteiden funktion. Kohde sopisi hyvin rautakautiseksi röykkiökohteeksi ja se on syytä rauhoittaa.

Suomusjärvi Iso-Ruona N, röykkiökohde merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 05 Suomusjärvi (1:20 000)

7. Suomensjärvi Iso-Ruona Kyyrö

Perustiedot

Muinaisjäännötyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202305 Suomensjärvi Kiikala

Yhtenäiskoordinaatit: p=6698493, i=3314318, z=85

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Sijainti: Suomensjärven kirkolta linnuntietä n. 850 m lounaaseen.

Omistajatiedot: Esa Heikki Äyräs, Karjalohjantie 178, 25410 Suomensjärvi

Esa Uolevi Äyräs, Meijeritie 18 a as 9, 25410 Suomensjärvi

Rekisterikylä: Suomensjärvi

Tilat: 776-416-1-58 Ahjola

Inventoinnit: Eeva-Kristiina Lahti 2004

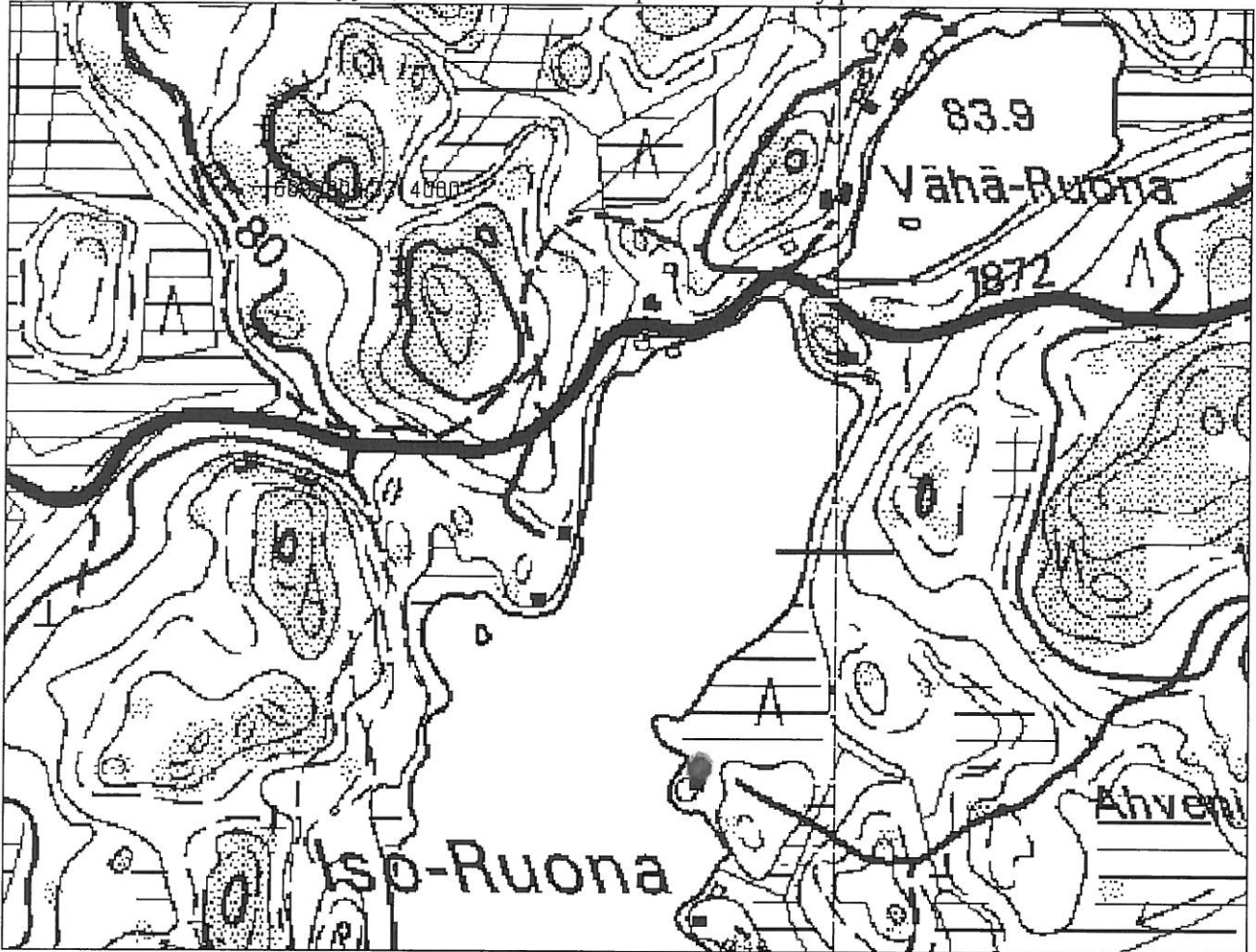
Löydöt: 35016

Karttaotteet:

Kuvat: MV 135679-135680, Dia 55273-55274

Kohde sijaitsee Iso-Ruonan itärannalla aivan rannan tuntumassa. Alueella on matalat itään päin kohoavat terassit ja sen pohjoispuolella ranta on soistuvaa. Asuinpaikka sijaitsee Kyyrö –nimisen loma-asunnon piha-alueella. Kohde havaittiin sillä alueen maanpinta oli rikkoutunut luultavasti mökin pihassa tapahtuneen normaalin toiminnan johdosta. Maaperä on hiekkaa ja alueella on isoja kuusia. Piha-alueella saattoi havaita palaneita kiviä, värjäytynyttä maata ja joitakin kvartsi-iskoksia. Piha-alueelle oli rakennettu laudoitettu terassi jonka alle asuinpaikka näyttää jatkuvan. Ainakin osa asuinpaikasta näyttää säilyneen suhteellisen hyvin. Alue onkin syytä rauhoittaa ja tutkia mikäli sitä uhkaa jokin toiminta alueella.

Suomusjärvi Iso-Ruona Kyyrö, kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 05 Suomusjärvi (1:20 000)

8. Suomensjärvi Alhon pelto

776 01 0058

Perustiedot

Muinaisjäännytystyyppi: Asuinpaikka

Ajoitus: Kivikausi

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Peruskartta: 202308 Kiikala

Yhtenäiskoordinaatit: p=6696760, i=2483890, z=70-72,5

Koordinaattien selite: Keskipiste

Maastomerkintä: Ei

Sijainti: Lahnajärven huoltamolta n 950 m linnuntietä järven yli pohjoiseen.

Omistajatiedot: Erkki Ilmari Leijola, Lahnajärventie 181 as 2, 25420 Lahnajärvi

Rekisterikylä: Lahnajärvi

Tilat: 776-409-1-19 Sipilä

Lisätietoja:

Inventoinnit: Ville Luho 1945, Eeva Raike 1994, Eeva-Kristiina Lahti 2004

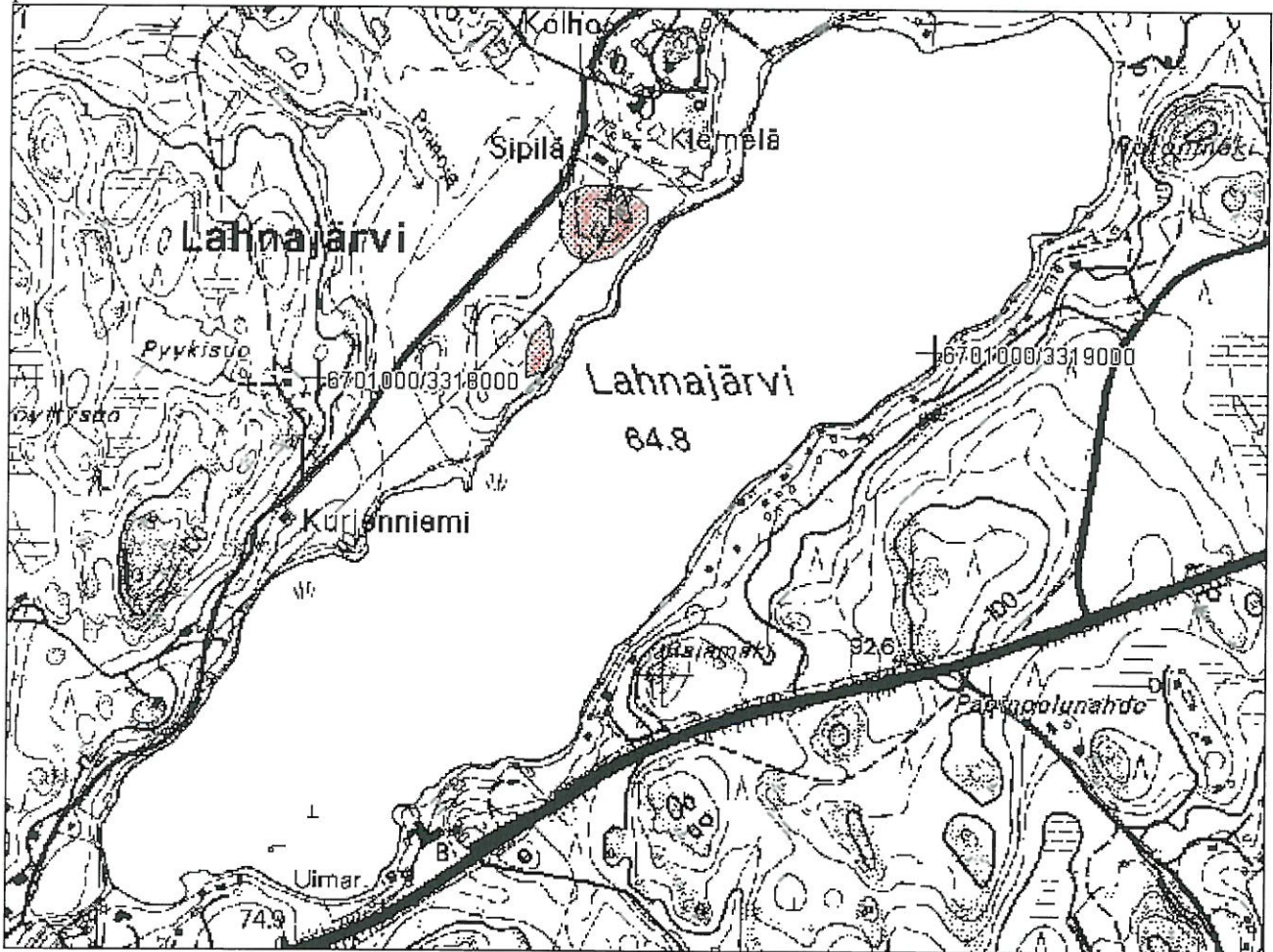
Löydöt: 11488:1-2, aikamitat löydöt Tamm 1955; km 7807:17
(kivikausiella?)

Karttaotteet:

Kuvat: MV 135681, Dia 55275

Kohde on ennalta tunnettu kivikautinen asuinpaikka, Lahnajärven länsirannalla valtatieltä Kukonmäelle vievän maantien läheisyydessä, noin 1 km pohjoiseen Turku-Helsinki valtatiestä. Kohde sijaitsee pelloilla jotka ovat savimaata ja viettävät kaakkoon järvelle päin. Myös läheisiltä pelloilta on löytynyt kivikautisia irtolöytöjä. Vuoden 1994 inventoinnissa ei alueelta havaittu mitään asuinpaikkaan viittaavaa, tosin pellot olivat oraalla, mikä huononsi havainnointia merkittävästi. Inventoinnin tarkoitus oli rajata muinaisjäännosaluetta kaava-alueella. Olosuhteet olivat hyvät sillä pellot oli kynnetty ja oli hiljattain satanut. Inventoinnissa mitään merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta ei havaittu, mutta pelloilta pintapoimittiin historiallisen ajan löytöjä, kuten punasavikeramiikkaa. Löytöjä ei talletettu, mutta niistä ilmoitettiin suullisesti rakennushistorian osaston tutkijalle Marianna Niukkaselle. Kohde on topografialtaan suotuisa kivikautiselle asutukselle ja paikalla on mahdollisesti sijainnut kivikautinen asuinpaikka. Kohteesta noin 200 m lounaaseen sijaitsevalta pellolta 70 metrin käyrältä löytyi historiallisen ajan irtolöytöjä. Kohteen rauhoitusta on edelleen syytä jatkaa.

Suomusjärvi Alhon pelto ja Kurjenniemi, kuvassa ylempänä ennestään tunnettu Alhon pellon kiviautinen asuinpaikka ja alempana Kurjenniemen historiallisen ajan löytöpaikka merkitty punaisella.

Ote peruskartasta 20213 08 Lahnajärvi (1:20 000)

Dia- ja negatiiviluettelo Kuvannut Eeva-Kristiina Lahti 2004

Dianro	Selostus
55267	Lietikanmäki. Mahdollisia pyyntikuoppia aivan Suomusjärven tuntumassa, kuvattu lounaasta.
55268	Alhainen 1 ja Ylhäinen. Vasemmalla Ylhäisen ja keskellä Alhainen 1 kivikautiset asuinpaikat Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu etelästä.
55269	Alhainen 2. Kivikautinen asuinpaikka kynnetyllä pellolla Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu kaakosta.
55270	Suomusjärvi Alhainen 3. Kivikautinen asuinpaikka talosta vasemmalle olevan pellon yläosassa Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu kaakosta.
55271	Iso-Ruona N. Yleiskuva röykkiöalueesta, taustalla Iso-Ruona, kuvattu pohjoisesta.
55272	Iso-Ruona N. Osin tuhoutunut maansekainen röykkiö.
55273	Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa, kuvattu koillisesta.
55274	Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa, kuvattu pohjoisesta.
55275	Alhonpelto ja Kurjenniemi. Kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen irtolöytöpaikka Lahnajärven rannalla, kuvattu lounaasta
Negat. nro	Selostus
135673	Lietikanmäki. Mahdollisia pyyntikuoppia aivan Suomusjärven tuntumassa, kuvattu lounaasta.
135674	Alhainen 1 ja Ylhäinen. Vasemmalla Ylhäisen ja keskellä Alhainen 1 kivikautiset asuinpaikat Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu etelästä.
135675	Alhainen 2. Kivikautinen asuinpaikka kynnetyllä pellolla Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu kaakosta.
135676	Suomusjärvi Alhainen 3. Kivikautinen asuinpaikka talosta vasemmalle olevan pellon yläosassa Suomusjärven pohjoisrannalla, kuvattu kaakosta.
135677	Iso-Ruona N. Yleiskuva röykkiöalueesta, taustalla Iso-Ruona, kuvattu pohjoisesta.
135678	Iso-Ruona N. Osin tuhoutunut maansekainen röykkiö.
135679	Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa, kuvattu koillisesta.
135680	Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa, kuvattu pohjoisesta.
135681	Alhonpelto ja Kurjenniemi. Kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen irtolöytöpaikka Lahnajärven rannalla, kuvattu lounaasta

SUOMUSJÄRVEN KAAVAINVENTOINTI
Eeva-Kristiina Lahti 2004

KUVA 1. (neg.135673) Lietikanmäki. Mahdollisia pyyntikuoppia aivan Suomusjärven tuntumassa. Lounaasta.

KUVA 2. (neg. 135674) Alhainen 1 ja Ylhäinen. Vasemmalla Ylhäisen ja keskellä Alhainen 1 kivikautiset asuinpaikat Suomusjärven pohjoisrannalla. Etelästä.

KUVA 3. (neg. 135675) Alhainen 2. Kivikautinen asuinpaikka kynnetyllä pellolla Suomusjärven pohjoisrannalla. Kaakosta.

KUVA 4. (neg. 135676) Suomensjärvi Alhainen 3. Kivikautinen asuinpaikka talosta vasemmalle olevan pellon yläosassa Suomensjärven pohjoisrannalla. Kaakosta.

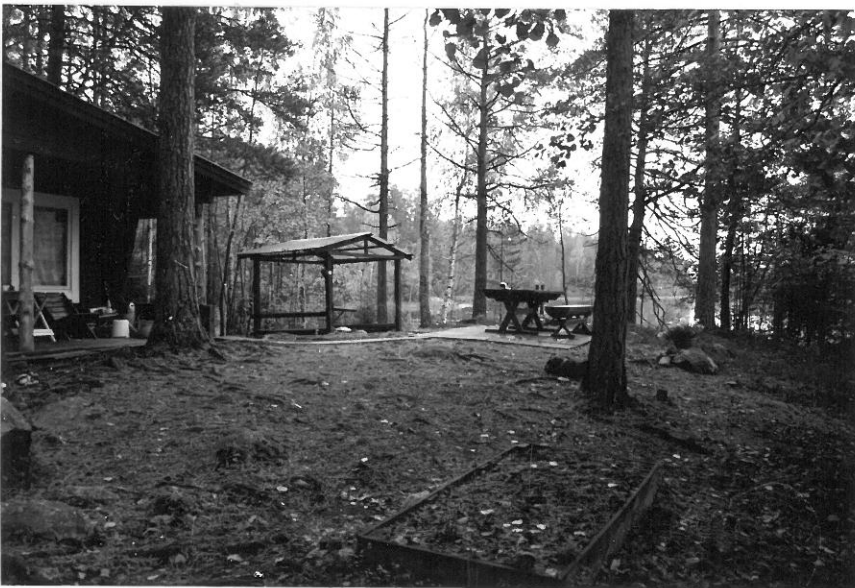
KUVA 5. (neg. 135677) Iso-Ruona N. Yleiskuva rökkiö-alueesta, taustalla Iso-Ruona. Pohjoisesta.

KUVA 6. (neg. 135678) Iso-Ruona N. Osin tuhoutunut maansekainen rökkiö.

KUVA 7. (neg. 135679) Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa. Koillisesta.

KUVA 8. (neg. 135680) Iso-Ruona Kyyrö. Kivikautinen asuinpaikka Kyyrö-nimisen mökin rannassa. Pohjoisesta.

KUVA 9. (neg. 135681) Alhonselto ja Kurjenniemi. Kivikautinen asuinpaikka ja historiallinen irtolöytöpaikka Lahna-järven rannalla. Lounaasta.